

[Poul Møller.]

vil vi føre frem og en udvidelse af byggezoneerne, så grundprisstigninger kan hindres. Det er problemer, vi må tage fat på.

Af afgørende betydning bliver byggeriets finansiering. Siden valget er renten drevet yderligere i vejret. Obligationskurserne er i dag så lave, at det er uforståeligt, at regeringen ikke fandt anledning til at udtale sig herom i åbningstalen. Renten er i det hele taget blevet et ord, der ikke længere figurerer i regeringspartiernes argumentation om den økonomiske virkelighed. Vort realkreditsystem er simpelt hen ved at bryde sammen, og med det øgede byggeri, vi alle ønsker, er det vanskeligt at se, hvordan der overhovedet skal findes obligationskøbere til det stigende udbud.

Alle muligheder for at fremme den nødvendige opsparing må indgå i forhandlingerne. Det er ikke alene et spørgsmål om at hjælpe dem, der vil spare op; det er ikke mindre et spørgsmål om at hjælpe dem, der skal bygge de nye huse, bo i de nye lejligheder, og dem, der skal udstede prioriteterne. Hvis man ikke definitivt vil forlade de gamle fordomme over for opsparing, kan jeg ikke se, hvordan boligproblemerne skal finde deres løsning. Ikke mindst af denne grund bør vi finde en form for ejerlejligheder, som både kan virke tiltrækkende, og som kan sikre os en øget boligopsparing. Vi beklager, at kommissionsbetænkningen herom endnu ikke foreligger, men så snart den fremkommer, vil vi forbeholde os at fremsætte forslag her i tinget.

Under de nye politiske forhold må vi også nå frem til en varig og holdbar løsning af huslejeprøblemet. De forslag, vi har fremsat i vort arbejdsprogram, vil vi virke for herinde; men jeg vil gerne tilføje, at vi har ikke låst os fast til dette program. For os er det afgørende at nå frem til en løsning.

Ud over boligproblemerne står vi over for en række krav, som vi alle vil gå ind for: undervisning, fortsat uddannelse, sociale forbedringer for invaliderne, bedre trafikforhold, flere hospitaler og plejehjem. Opregningen er ikke udtømmende. På snart sagt alle områder møder vi mangler. Statsministeren var inde på flere af disse problemer, men erkendte, at de ikke kunne løses på én gang.

Jeg tror desværre ikke, det kan blive ved

med at gå på den gamle manér. Vi må nu gennemføre en virkelig prioritetsordning, hvor vi gennem en udviklingslovgivning former rammerne for 60ernes og 70ernes samfund. Vi må skabe orden i planlægningen og komme bort fra planløsheden af hensyn til erhvervslivets investeringer. Vi må prøve at søge frem til en harmonisk og afbalanceret udvikling af de forskellige geografiske områder. En mængde problemer og hensyn må indgå i en sådan rammelovgivning. Jeg skal ikke komme ind på dem ved denne lejlighed.

At improvisere har altid været et typisk træk for dansk statsmandskunst, og improvisationer har jo også kunnet række langt, når de var tilstrækkelig talentfulde; men det er vort indtryk, at de fremtidige opgaver ikke længere kan løses ved improvisation, men kræver planlægning i god tid med en indbyrdes afvejning og afstemning af de krav, vi står over for. Dette er især nødvendigt af hensyn til arbejdskraftsituationen. Vi skal fastholde den fulde beskæftigelse, men det betyder også, at vi må indrette os på den eller med den. Det har vi ikke gjort endnu, den er delvis kommet bag på os; derfor har vi heller ikke gjort tilstrækkeligt i den offentlige husholdning og i den offentlige planlægning for at økonomisere med arbejdskraften, og derfor har vi gang på gang set, at offentlige anlægsopgaver er blevet bevilget, hvorefter man blev nødsaget til at standse dem. Det private erhvervslivs udvikling må nødvendigvis ske i nøje takt med løsningen af de påtrængende og langsigtede investeringsopgaver, allerede af den grund, at der ellers ikke vil blive råd til at løse dem.

Et oppositionsparti kan skitsere retningslinjen, vi kan skitsere og fremføre principper for en sådan langtidsplanlægning af det danske samfunds udvikling, men det egentlige arbejde må foregå i departementerne og i direktoraterne. Vi påkalder derfor regeringens initiativ i denne sag, og vi beklager, at tanker af denne karakter ikke indgik i statsministerens åbningstale.

Det var med megen interesse, vi forleden læste den tale, som formanden for Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, økonomidirektør Paldam, holdt om landbrugets jordpolitik og jordfordelingen. Den svarer meget nøje til de synspunkter, vi adskillige gange har